

«Οι πρόσφατες νομοθετικές μεταβολές στο δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας:
ν. 4996/2022 και 4961/2022»

ΟΠΙ - Νομική Σχολή ΕΚΠΑ
14 Φεβρουαρίου 2023

Ο θεσμός των Ανεξάρτητων Οντοτήτων Διαχείρισης και η λειτουργία τους στην ελληνική έννομη τάξη

Μαρία Γ. Σινανίδου, Int. IP LL.M.
Πιστοποιημένη Δικηγόρος σε Διαμεσολάβηση,
Επιστημονική Συνεργάτης ΟΠΙ

Ορισμός ΑΟΔ

κάθε οργανισμός που εξουσιοδοτείται από τον νόμο ή μέσω εκχώρησης, άδειας ή οποιασδήποτε άλλης συμβατικής συμφωνίας,

για τη διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων εξ ονόματος περισσοτέρων του ενός δικαιούχων,

για το συλλογικό όφελος των εν λόγω δικαιούχων, ως αποκλειστικό ή κύριο σκοπό του,

του, και ο οποίος:
i) δεν ανήκει σε δικαιούχους ούτε ελέγχεται από αυτούς, άμεσα ή έμμεσα, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, και
ii) έχει οργανωθεί σε κερδοσκοπική βάση

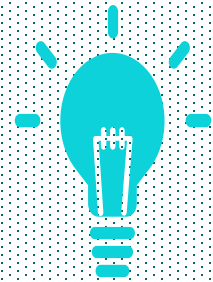
α. 3 Οδηγίας 2014/26

α. 3 στοιχ. γ' ν. 4481/2017

 εμπορικές οντότητες και

 διαφορά από τους ΟΣΔ: (μεταξύ άλλων)
δεν ανήκουν στους δικαιούχους/δεν ελέγχονται
από αυτούς και έχουν κερδοσκοπικό σκοπό

Ορισμός ΑΟΔ
(αιτ. σκέψη 15 Οδηγίας)

- ✎ οι παραγωγοί οπτικοακουστικού υλικού
- ✎ οι παραγωγοί δίσκων
- ✎ οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς
- ✎ οι εκδότες
- ✎ οι μάνατζερ και οι πράκτορες των δημιουργών και των ερμηνευτών που ενεργούν ως ενδιάμεσοι και εκπροσωπούν τους δικαιούχους στις σχέσεις τους με τους ΟΣΔ

Ποιες εταιρείες
ΔΕΝ είναι ΑΟΔ

ν. 4481/2017

Αιτιολογική έκθεση (επί του α. 4 ν. 4481/2017)

1

δεν υπόκεινται σε διαδικασία αδειοδότησης.

ΑΟΔ

2

δεν υπάγονται σε εκ των προτέρων έλεγχο των όρων λειτουργίας τους, με εξαίρεση την περίπτωση της ΑΟΔ του α. 50 ν. 4481/2017

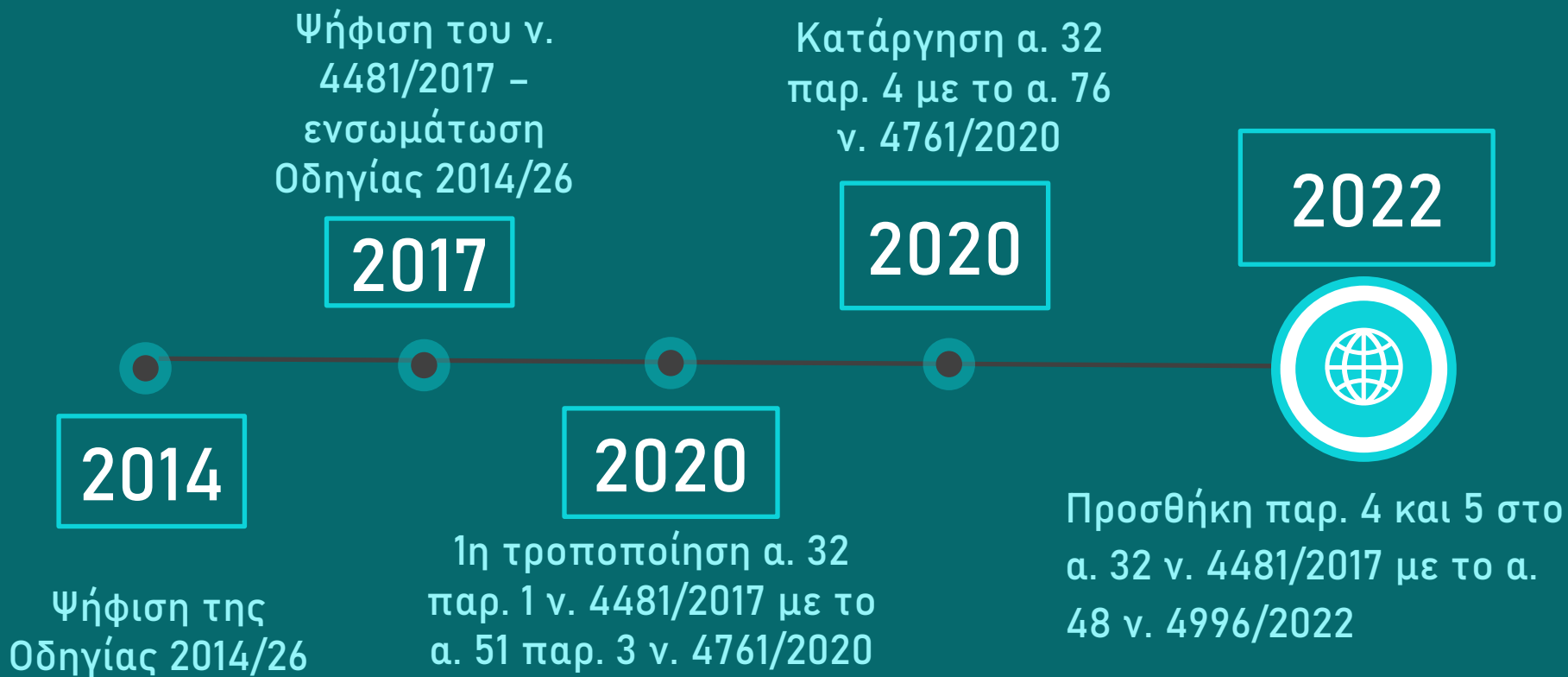

ΓΙΑΤΙ ΘΕΣΠΙΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΑΟΔ;

ΑΟΔ – μια σύντομη αναδρομή

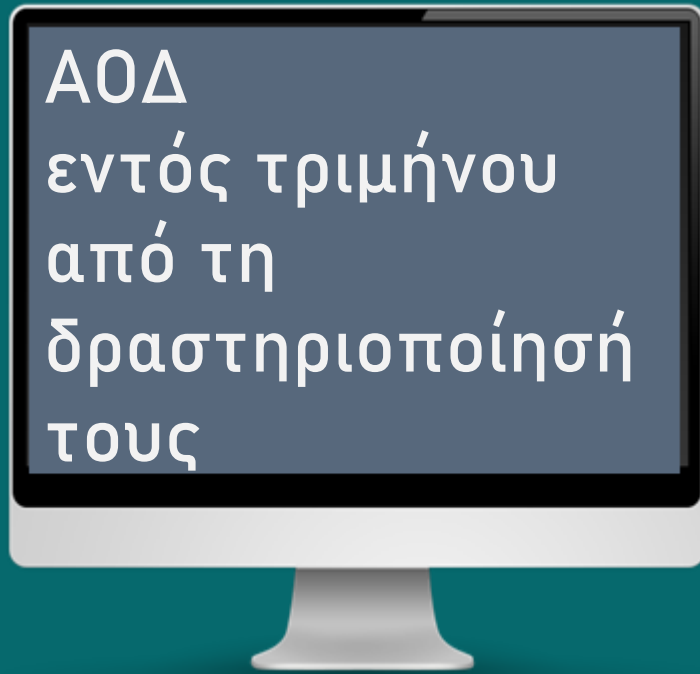

Λίγα λόγια για την ενδιάμεση κατάργηση
που επανήλθε

ΑΟΔ – α. 32 παρ. 4 ν. 4481/2017

υποχρεούνται να υποβάλουν στον ΟΠΙ τις πληροφορίες, που προβλέπονται στις περ. α', β', γ', στ', ζ', η', θ' και ιθ' της παρ. 1 του α. 28, καθώς επίσης πληροφορίες αναφορικά με τις συμβάσεις εκπροσώπησης αν δραστηριοποιούνται ως αποκλειστικοί αντιπρόσωποι.

Επικαιροποίηση πληροφοριών αμέσως μετά από κάθε μεταβολή τους και σε κάθε περίπτωση χ1/έτος, έως 31/01, σύμφωνα και με το α. 4 παρ. 7.

Επί των στοιχείων αυτών μπορεί να ζητηθεί συμπλήρωση ή επεξήγηση.

Συλλογική διαχείριση από ΑΟΔ με
δεσπόζουσα θέση στην ελληνική αγορά

Μη πρόβλεψη στην Οδηγία 2014/26

Ένας μακρύς δρόμος από το αρχικό ΣχΝ μέχρι
την τελική ψήφιση του ν. 4481/2017

Οι ΑΟΔ του α. 50 ν.
4481/2017

Συλλογική διαχείριση από ΑΟΔ με δεσπόζουσα θέση στην ελληνική αγορά

Υποχρέωση πρόβλεψης στο καταστατικό τους για τη λειτουργία ΓΣ των μελών και ΕΣ, σύμφωνα με το α. 9 παρ. 9 και με το και α. 10 παρ. 8 ν. 4481/2017

Εφαρμογή διατάξεων α. 7 και 28 ν. 4481/2017, των διατάξεων για την υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, καθώς και των διατάξεων του ν. 2121/1993, (άρα και α. 69 παρ. 2 ν. 2121/1993).

**Οι ΑΟΔ του α. 50 ν.
4481/2017**

ΑΟΔ και ΕΕ

Οδηγία
2014/26/ΕΕ

Η Οδηγία δεν ρυθμίζει κάτι σχετικά με την ίδρυση των ΑΟΔ, ούτε σχετικά με το καθεστώς της εκ των προτέρων αδειοδότησης, ούτε με το καθεστώς εποπτείας

Ωστόσο αναγνωρίζει τη λειτουργία τους.

Εθνική νομοθεσία = Οδηγία 2014/26/ΕΕ.

ΑΟΔ και ΕΕ

Σύμφωνα με τη διάταξη του α. 106 παρ. 1 ΣΛΕΕ τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες των Συνθηκών, ιδίως προς εκείνους των α. 18 και 101 μέχρι και 109, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

ΣΛΕΕ
102, 106

Αριθμός των δημιουργών και του ρεπερτορίου δεν μπορεί να γίνει λόγος για δεσπόζουσα θέση στην αγορά.

ΑΟΔ και Συνταγματικό Δίκαιο

100 Σ

ΑΟΔ

ΑΟΔ του α. 50
ν. 4481/2017

ΑΟΔ με τη μορφή ΑΕ

A silver laptop is shown from a slightly elevated angle. The screen is black and displays white text. The text reads 'α. 32 ν.4481/2017' on the top line and 'ΑΟΔ' on the bottom line.

α. 32 ν.4481/2017
ΑΟΔ

Εάν ΑΟΔ λειτουργεί στην ελλ. επικράτεια με τη μορφή ΑΕ, οι μετοχές της είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους.

Εφόσον μέτοχος τέτοιας ΑΟΔ είναι άλλη ΑΕ, με ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της τουλάχιστον 1%, οι μετοχές της εταιρείας αυτής είναι, επίσης, υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους, μέχρι φυσικού προσώπου.

Σε περίπτωση συμμετοχής εταιρειών άλλης νομικής μορφής, πλην των ΑΕ, στις οποίες συμμετέχουν ή κατέχουν εταιρικά μερίδια ΑΕ με ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιό της τουλάχιστον 1%, οι μετοχές τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές στο σύνολό τους, μέχρι και του τελευταίου φυσικού προσώπου.

Ισχύουν οι ίδιες υποχρεώσεις

αλλοδαπές ΑΕ με
υποκατάστημα στην
ελληνική επικράτεια ή
δραστηριοποίηση μέσω
εγκαταστημένων
αντιπροσώπων

υπό την προϋπόθεση ότι το δίκαιο της χώρας στην οποία έχουν την έδρα τους επιβάλλει για το σύνολο της δραστηριότητάς τους ή για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα την ονομαστικοποίηση των μετοχών τους στο σύνολό τους, μέχρι φ.π.

Ισχύουν οι ίδιες υποχρεώσεις

αλλοδαπές ΑΕ με
υποκατάστημα στην
ελληνική επικράτεια ή
δραστηριοποίηση μέσω
εγκαταστημένων
αντιπροσώπων

Εάν δεν επιβάλλεται υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών κατά το δίκαιο της χώρας στην οποία έχουν την έδρα τους, προσκομίζεται σχετική βεβαίωση της αρμόδιας αρχής της χώρας αυτής, εφόσον υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται ΥΔ της αλλοδαπής εταιρείας με αντίστοιχο περιεχόμενο και αναλυτικός κατάλογος μετόχων μέχρι φ.π., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως

Είδη ΑΟΔ σε σχέση με το έδαφος εγκατάστασης και δραστηριοποίησης

EUROPEAN
UNION

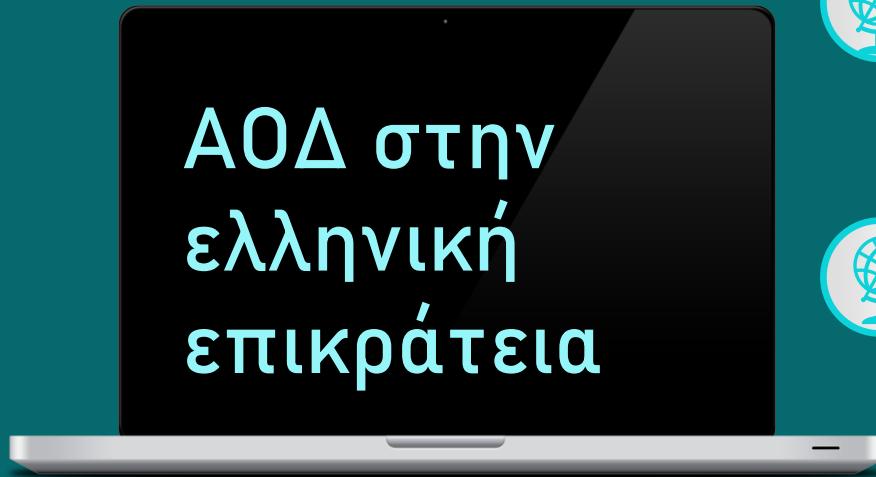
ΑΟΔ σε άλλο ΚΜ
της ΕΕ

ΑΟΔ στην
ελληνική
επικράτεια

ΑΟΔ ΣΕ
3^Η
ΧΩΡΑ

α. 4 παρ. 8 ν. 4481/2017

α) τα στοιχεία επικοινωνίας, στα οποία περιλαμβάνονται η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., η έδρα και ο νόμιμος εκπρόσωπός της,

β) του καταλόγου των δικαιούχων, τους οποίους εκπροσωπεί και των αντίστοιχων έργων ή αντικειμένων προστασίας τους, καθώς και το είδος της διαχείρισης στην οποία προβαίνει, και

γ) στοιχείων από τα οποία να προκύπτει, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ορισμού της ΑΟΔ, όπως προβλέπεται στην περ. γ του α. 3.

α. 4 παρ. 7 ν. 4481/2017

ΑΟΔ σε άλλο ΚΜ της ΕΕ

α) στοιχείων επικοινωνίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., η έδρα και ο νόμιμος εκπρόσωπός τους,

β) στοιχείων από τα οποία αποδεικνύεται η ύπαρξη εγκατάστασης σε αυτό το ΚΜ,

γ) πιστοποιητικού εγγραφής σε εμπορικό μητρώο, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο εθνικό δίκαιο του κράτους - μέλους εγκατάστασης,

δ) πιστοποιητικού προηγούμενης αδειοδότησης για την άσκηση συλλογικής διαχείρισης ή εγγραφής σε σχετικό μητρώο, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο εθνικό δίκαιο του ΚΜ εγκατάστασης, άλλως, σε περίπτωση μη ύπαρξης σχετικού μητρώου ή μη ύπαρξης καθεστώτος αδειοδότησης στη Χώρα εγκατάστασης, υποβάλλονται στοιχεία ή έγγραφα από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις δραστηριοποίησής τους ως ΟΣΔ ή ΑΟΔ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του ΚΜ εγκατάστασης.

α. 2 παρ. 8 ν. 4481/2017

ΑΟΔ εκτός ΕΕ

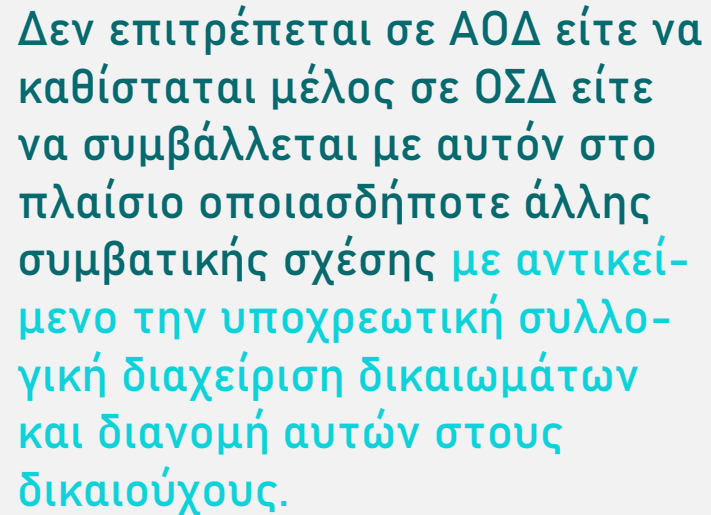

Εφαρμόζονται τα α. 1-54
ν. 4481/2017, εκτός εάν
ορίζεται διαφορετικά
στον νόμο 4481/2017

Είσοδος ΑΟΔ σε ΟΣΔ

α. 32 παρ. 5 ν.
4481/2017

προστέθηκε με το α. 48
του ν. 4996/2022

Δεν επιτρέπεται σε ΑΟΔ είτε να καθίσταται μέλος σε ΟΣΔ είτε να συμβάλλεται με αυτόν στο πλαίσιο οποιασδήποτε άλλης συμβατικής σχέσης με αντικείμενο την υποχρεωτική συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων και διανομή αυτών στους δικαιούχους.

Είσοδος ΑΟΔ σε ΟΣΔ

α. 32 παρ. 5 ν.
4481/2017

α) η έλλειψη με οποιονδήποτε τρόπο σύγκρουσης συμφερόντων των μελών ή/και των μετόχων ή/και εταιρών ή/και μελών διοίκησης της ΑΟΔ με τον ΟΣΔ και τα μέλη ή τους δικαιούχους τους αντίστοιχα,

β) η απαγόρευση άσκησης ταυτοχρόνως ενδεχόμενων ανταγωνιστικών πρακτικών εκ μέρους της ΑΟΔ και

γ) η έγκριση εισόδου της από αυξημένη πλειοψηφία 75% των παρόντων μελών της ΓΣ ή/και του ΕΣ του αντίστοιχου ΟΣΔ.

Ισχύς από 01/01/2021

30 ημέρες προθεσμία προς τις ΑΟΔ από την έναρξη ισχύος του ν. 4996/2022, ώστε να συμμορφωθούν με την παρ. 6 του α. 2 και τις παρ. 4 και 5 του α. 32 του ν. 4481/2017.

ΔΙΚΛΕΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΑΟΔ

δεν μπορούν να διαχειρίζονται δικαιώματα που υπόκεινται σε **καθεστώς υποχρεωτικής συλλογικής διαχείρισης**

(α. 32 παρ. 1 εδ. α' ν. 4481/2017)

δεν μπορούν να επωφεληθούν της διάταξης του α. 7 ν. 4481/2017 σχετικά με τα τεκμήρια των ΟΣΔ (α. 32 παρ. 1 εδ. β' ν. 4481/2017).

Υποχρέωση υποβολής πληροφοριών και επικαιροποίηση τουλάχιστον χ1/έτος

Αποφάσεις ΔΕΕ για την ερμηνεία των διατάξεων της Οδηγίας 2014/26:

Αναφορά στις υποθέσεις [C-392/2019](#) και [C-372/2019](#).

αφορά στην ερμηνεία του α. 3 παρ. 1 της Οδηγίας 2001/29 και του α. 102 ΣΛΕΕ

το ΔΕΕ αναφέρθηκε στο σκεπτικό του στο α. 16 παρ. 1 της Οδηγίας 2014/26 σχετικά με τις καλόπιστες διαπραγματεύσεις ([C-392/2019](#)) και στο α. 16 παρ. 2 σχετικά με τα αντικειμενικά και μη διακριτικά κριτήρια για τους όρους αδειοδότησης. ([C-372/2019](#)).

[C-781/18](#) αφορούσε την είσοδο στην αγορά των ΑΟΔ - αποσύρθηκε από το αιτούν δικαστήριο πριν από την έκδοση απόφασης του ΔΕΕ.

[C-10/2022](#) Tribunale ordinario di Roma (Ιταλία)– Liberi editori e autori (LEA) κατά Jamendo SA (απόφαση αναμένεται Μάιο 2023)

ΑΟΔ

ΑΟΔ ΚΑΙ ΔΕΕ

στην πράξη μέχρι σήμερα

7

2

**Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας!**

